

Tvaroženský zpravodaj

červenec – srpen 2002

Vážení občané!

Význam kterékoliv obce pro její okolí spočívá nejen v počtu obyvatel a domů, ale i v tom co v ní občané pro svůj běžný život najdou. Namátkou jmenuji úřad (např. občanské průkazy, pasy apod.), řemeslníky, prodejny, kostel, hřbitov a třeba i koupaliště. Důležitým faktorem je i konání společenských, kulturních a sportovních akcí nadobecního charakteru.

Vrátím-li se na úvod, tak počet obyvatel zase dává předpoklad pro to, že se mezi nimi zase najde dostatečný počet řemeslníků, organizátorů nebo sportovců pro aktivity, uvedené v předchozím odstavci.

Výstavbu v obci může ovlivnit nově vytvářený územní plán. Tam budou zastupitelé na základě podnětů občanů rozhodovat o nových plochách k zastavění a také o tom, zda si ponecháme vesnický a ucelený ráz nebo zda vyhovíme ojedinělým žádostem občanů stavět tam, kde mají pozemek a to i na místech současné zástavbě vzdálených. V neposlední řadě s tím souvisí i ochrana přírody a krajiny kolem obce a vzhled obce samé.

Obec bude vzhledem k vysoké finanční náročnosti na budování inženýrských sítí upřednostňovat pozemky, kde se soustředí více zájemců o výstavbu domů a kde majitelé pozemků projeví ochotu pozemky například na komunikace v určitém rozsahu odprodat.

Pozemky pro výstavbu v obci jsou a jsou zde i prázdné domy. Kdyby byly zastavěny stavební místa včetně proluk, které jsou k zastavění určeny a obydleny domy, kde k trvalému pobytu není nikdo přihlášen mohla by obec mít alespoň 1300 obyvatel.

Diskuse o tom, jak se ve Tvarožné staví jsem čerpal z historických pramenů a ze statistiky předsedy stavební komise ing. Šimka. Někdy možná uveřejníme statistiku celou. Nyní jen závěry, které z ní plynou.

V letech 1900-1976 se v obci stavělo průměrně ročně 2,3 domů. Byly roky, kdy se nedokončil ani jeden dům, byla období "úrodnější" jako například v letech 1924-1936 po parcelaci velkostatku, kdy se postavilo 51 domů to znamená 4,2 ročně.

V posledních deseti letech tzn. do roku 2001 se vyrovnal počet nadstaveb a přístaveb (to znamená počet nově vzniklých bytových jednotek při modernizaci domů) a počet nově postavených domů.

Statisticky vzato je průměr počtu nových domů 1,6/rok a nadstaveb 1,5/rok. Celkově je tedy počet bytových jednotek 3,1/rok. Je to logické, protože nadstavba domu je celkově levnější než tzv. stavba "na zelené louce".

Přeji si, aby tempo výstavby v naší obci bylo takové, abychom zachovali roli venkova a vesnice jako protiváhu blízkého velkého města. Aby dosud volná krajina mezi obcemi nebyla překotně zaplňována obytnými prostory s importovanou architekturou. Abychom i dalším generacím v době stoupajícího respektu k přírodě zachovali domov bez hluku a davů lidí.

P.S.Ty davy lidí snad jen při hodovém průvodu, o pouti nebo při výročí bitvy.

František Kopecký
starosta obce

INFORMACE

- 11.5. v kostele sv. Mikuláše koncertoval Kyjovský komorní orchestr.
- 16.5. ve škole pořádala ZUŠ koncert žáků.
- 19.5. se konala tradiční přehlídka dechovek k výročí Julia Antoše. Hráli Hornobojani, Podboranka, Podhoranka a Nedakoňanka.
- 21.5. nás při návštěvě Slavkovského bojiště navštívili obyvatelé Ústavu sociální péče ve Střelcích.
Ve stejný den u nás jednali starostové mikroregionu Rokytnice.
- 23.5. se sešla okrsková volební komise pro volby do Parlamentu ČR.
  - 1.6. pořádali skauti tradiční Šprýmiádu. Senioři Tvarožné v kopané obsadili druhé místo na turnaji v Horákově.
  - 3.6. se konalo veřejné zasedání Zastupitelstva obce.
  - 4.6. nás hodnotila komise do okresního kola soutěže "O vesnici roku 2002".
  - 5.6. se na hřišti pod Kopečkem konala atletická olympiáda za účasti zástupců 11 škol okresu.
  - 8.6. nás navštívila návštěva z rakouského Weissenkirchenu. Výsledek seniorského utkání v kopané: 7:2.
  - 9.6. se na návsi konala tradiční hasičská soutěž. Zúčastnilo se 17 družstev. Vyhráli hasiči z Velatic.
  - 14.6. se na hřišti KD Kosmák konal koncert skupin Kamelot a Lehká noha.
- 14.-15.6. se konaly volby do Parlamentu ČR. Výsledky najdete na jiném místě Zpravodaje.
- 19.6. byla demontována a na opravu odvezena socha sv.Jana Nepomuckého.
- 22.6. pořádali hasiči zdařilé hody. Hrála Podboranka.
- 23.6. v podvečer se přes obec přehnala prudká bouře s krupobitím. Škody byly minimální.

- 25.6. posoudili postup prací na budově fary starostové Mokrě-Horákova, Velatic a Tvarožné.
- 26.6. se se školní docházkou ve Tvarožné rozloučili žáci ZŠ, přecházející do Pozořic. Doprovodily je děti ze MŠ, které po prázdninách nastoupí do 1. třídy.
- 26.6. bylo zahájeno čištění potoka na návsi.
- 26.6. provedli pracovníci JME opravu závad na rozvodné síti, které odhalila nedělní bouřka.
- 6.7. hráli senioři Tvarožné fotbalový turnaj v Újezdě u Brna a umístili se na 3. místě
- 12.7. otevře ing. Josíf expozici s dioramatem v prvním patře motorestu Rohlenka.

František Kopecký

PODĚKOVÁNÍ

- Františkovi Daňkovi č.47 za bezplatný odvoz pneumatik ze dvora OÚ na skládku do Mokrě.
- Janu Vlčkovi č.321 za doprovod účastníků zájezdu z Ústavu pro postiženou mládež ve Střelcích.
- Všem občanům, kteří se podíleli na úklidu po bouřce s krupobitím dne 23.6.2002.

František Kopecký

**VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČR
dne 14. a 15. června 2002**

Volební okrsek: TVAROŽNÁ

Celkem voličů dle volebního seznamu: 905
 Účast voličů : 677
 Platných hlasů: 673, tj. 74,36 %

Strana	počet hlasů	procento
Koalice KDU-ČSL, US-DEU	193	28,677
Česká strana sociálně demokratická	124	18,425
Sdružení nezávislých	119	17,682
Občanská demokratická strana	107	15,898
Komunistická strana Čech a Moravy	98	14,562
Republikáni Miroslava Sládka	9	1,337
Občanská demokratická aliance	3	0,446
Akce za zrušení senátu	3	0,446
Česká strana národně sociální	3	0,446
Strana za životní jistoty	3	0,446
Strana zelených	3	0,446
Moravská demokratická strana	2	0,297
Pravý blok	2	0,297
Národně demokratická strana	1	0,148
Humanistická aliance	1	0,148
Cesta změny	1	0,148
Strana venkova	1	0,148

strana	Tvarožná	Brno-venkov	Jihomor. kraj	ČR
Koalice KDU-ČSL,US-DEU	28,68	18,22	17,35	14,3
ČSSD	18,43	28,92	29,9	30,2
Sdružení nezávislých	17,68	3,04	2,67	2,8
ODS	15,89	20,02	20,95	24,5
KSČM	14,56	20,26	19,75	18,5
Republikáni M.Sládka	1,34	0,96	0,89	0,97

Účast voličů	74,36%	63,32%	60,03%	58%
--------------	--------	--------	--------	-----

Nový zákon o hřbitovnictví

V tomto roce začal platit nový zákon o pohřebnictví, který v sobě zahrnuje zřizování veřejných pohřebišť, provozování hřbitovů, pronajímání hrobových míst, vedení evidence a smluvní vztahy mezi všemi zúčastněnými. Zákon povoluje provozování veřejných pohřebišť pouze obcím. Povolování řízení musí projít i staré hřbitovy, tedy i náš. Obec nechala udělat geologické vrty a okresní hygienik povolil zřízení veřejného pohřebiště s tlečí dobou 10 let, což je minimální doba po kterou se hrob nemůže otevřít pouze ve výjimečných případech, za účasti hygieniků. Pro pohřebiště ve Tvarožné obecní zastupitelstvo odsouhlasilo nový hřbitovní řád, který předkládáme občanům ve zpravodaji a bude vyvěšen na hřbitově. S tímto řádem byli seznámeni o občané Velatic a Mokré-Horákova, kteří na našem hřbitově pohřbívají.

Vzhledem ke zpřesnění nové evidence budou očíslovány řady i jednotlivé hroby tak, aby čísla nenarušovala vzhled pomníků. Do konce roku 2003 musí být ze zákona uzavřeny nové nájemní smlouvy, kde do ceny za pronájem budou započítány i provozní náklady na udržování hřbitova. Smlouvy musí být uzavřeny na dobu, která je určena jako tlečí, tedy pro náš hřbitov 10 let. Přeplatky, které vzniknou novou smlouvou budou uživatelům odpočítány z nově přepočtené částky. Přesný postup uzavírání smluv bude stanoven v příštím roce a občané s ním budou včas seznámeni.

Jako smluvní partner obce na odborné zajištění kopání hrobů bude pan Kocourek Jaromír, který již má pro tuto práci odborné osvědčení a je současně správcem hřbitova. Při úmrtí je nutno, aby se občané obraceli na tuto osobu, jelikož nikomu jinému nemůže být ze zákona tato práce povolena jelikož obec zodpovídá za řádné dodržení zákonných předpisů pro vykopání hrobu.

Pro stavbu pomníků a hrobového místa obec zajistí při sepisování smlouvy jaké parametry a rozměry musí být dodrženy tak, aby vznikaly ucelené řady s rozměrově stejnými obrubami hrobů a tím i přístupové cestičky mezi řadami a hroby.

Na větších investičních akcích se budou podílet všechny obce ze svých rozpočtů.

Ing. Jiří Havel
místostarosta

ŘÁD VEŘEJNÉHO POHŘEBIŠTĚ V OBCI TVAROŽNÁ

Zastupitelstvo Obce Tvarožná se dne 3.6.2002 usneslo podle § 16 odst.1 a § 19 zákona č.256/2001 Sb.,o pohřebnictví (dále jen zákon) ve znění pozdějších předpisů na tomto řádu veřejného pohřebiště (dále jen „řád“)

Článek I. Úvodní ustanovení

- 1) Řád upravuje provoz veřejného pohřebiště (dále jen „pohřebiště“) v obci Tvarožná okr. Brno-venkov
- 2) Provozování veřejného pohřebiště ve Tvarožné zajišťuje Obec Tvarožná jako službu ve veřejném zájmu (dále jen „provozovatel“)
- 3) Provozovatel zajišťuje provozování pohřebiště v souladu s ustanovením § 18 odst.2 zákona částečně prostřednictvím smluvního partnera (dále jen „správce“) a to pouze zajištěním prací na kopání hrobů a ukládání lidských ostatků a zbytek služeb si zajišťuje provozovatel sám.

Článek II.

Provozní doba pohřebiště

Provozní doba, v jejímž průběhu je pohřebiště zpřístupněno veřejnosti, se stanoví takto:

říjen - březen .....6,00 hod – 20,00 hod

duben – září .....6,00 hod – 22,00 hod

V době církevních svátků .....6,00 hod - 22,00 hod

V případě potřeby zpřístupnění v jinou dobu (př.provádění prací apod.) může žadateli umožnit správce, resp. provozovatel.

Článek III.

Pořádek na pohřebišti

- 1) Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo morálního cítění pozůstalých a veřejnosti, zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, jež k jakým jsou určeny.
- 2) Na pohřebišti je možné se zdržovat pouze v provozní době pohřebiště stanovené v čl. II tohoto řádu.
- 3) Děti do 10 let mají na pohřebiště přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
- 4) Na pohřebiště je zakázán přístup podnapilým osobám a osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty.
- 5) Na pohřebišti je zakázáno jezdit na jízdnicích kolech, koloběžkách, skateboardech a kolečkových bruslích a jiných podobných prostředcích.
- 6) Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se zde pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště a při splnění jím stanovených podmínek. Vozidla do areálu pohřebiště jsou vpuštěna nejpozději 1 hod před ukončením stanovené provozní doby pohřebiště a současně musí vozidlo pohřebiště opustit nejpozději 30min. před ukončením této doby. Chodci mají vždy přednost před vozidly.

- 7) Pojízdne a průchodné plochy na pohřebišti je povoleno používat k parkování vozidel jenom v provozní době pohřebišť, a to pouze se souhlasem provozovatele pohřebišť. Není dovoleno parkovat vozidla u hrobových míst a provádět zde opravy a údržbu vozidel.
- 8) Přístup na pohřebišť nebo do jeho části může správce pohřebišť z oprávněných důvodů (terénní úpravy, náledí, vichřice, exhumace atd.) na vymezenou dobu omezit či zakázat.
- 9) Provozovatel pohřebišť je oprávněn zvadlé nebo jinak znehodnocené květinové dary příp. jiné předměty z plochy pohřebišť odstranit.
- 10) Ukládání nádob, náradí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno.
- 11) Svítilny a svíčky je možno na pohřebišti rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může provozovatel pohřebišť používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit nebo zakázat.
- 12) Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebišť pít vodu z vodovodních výpustí. Tato voda je určena k provozním účelům správce pohřebišť a na zalévání zeleně při její údržbě na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebišť.
- 13) Odpady z pohřebišť je třeba odkládat na stanovené místo, tj. do přistavených kontejnerů. Je zakázáno odkládat do kontejnerů odpad z domácností.
- 14) Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné se souhlasem správce nebo provozovatele pohřebišť. Tím není dotčena povinnost svolatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu (z. č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů).
- 15) Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoliv práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád.

Článek IV.

Rozsah služeb poskytovaných na pohřebišti

Správce pohřebišť poskytuje zejména následující služby :

- a) výkopové práce související s pohřbením a exhumací
- b) pohřbívání
- c) provádění exhumací
- d) ukládání zpopelněných lidských pozůstatků

Provozovatel pohřebišť zajišťuje následující služby :

- a) pronájem hrobových míst
- b) vedení související evidence o hrobových místech a o uložení lidských ostatků
- c) správu a údržbu pohřebišť včetně komunikací a okolní zeleně v areálu pohřebišť
- d) zajišťování likvidace odpadů
- e) správu a údržbu objektů na pohřebišti (studny, oplocení, komunikace, márnice)

Článek V.

Povinnosti a činnost provozovatele pohřebišť v souvislosti s pronájmem hrobových míst

- 1) Provozovatel pohřebišť je povinen :
  - a) Předat nájemci hrobového místa (dále jen „nájemce“) k užívání vyznačené hrobové místo
  - b) Umožnit nájemci zřízení hrobového místa nebo hrobky za podmínek stanovených v článku VI. tohoto řádu.

- c) Umožnit nájemci užívání hrobového místa a zařízení pohřebiště, zajistit přístup k hrobovému místu a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa nebo hrobového zařízení s výjimkou případů, kdy je nezbytné, např. v důsledku živelní pohromy bezodkladně zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebiště, nebo kdy je třeba provést pohřbení do sousedního hrobu, kamenosochařské práce nebo úpravu pohřebiště, v takovém případě je omezení přístupu ke hrobovému místu možné pouze po nezbytně nutnou dobu. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení, správce pohřebiště je povinen je uvést do původního stavu.
- 2) Provozovatel pohřebiště zřizuje a připravuje hrobová místa k pronájmu tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobů stejného charakteru a rozměrů. Nikdo nemá nárok na individuální umístění mimo vymezený prostor.

Článek VI.

Povinnosti nájemce hrobového místa

Nájemce hrobového místa je povinen při užívání hrobového místa postupovat takto :

- 1) Hrobové zařízení zřídit v souladu s ustanovením článku IX. tohoto řádu. Před zahájením prací si vyžádat písemný souhlas provozovatele pohřebiště a řídit se při provádění prací jeho pokyny.
- 2) Provádět údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v následujícím rozsahu a následujícím způsobem :
  - a) Nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa.
  - b) Zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem narušujícím estetický vzhled pohřebiště a průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob.
  - c) Odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je správce pohřebiště oprávněn to učinit sám.
  - d) Neprodleně zajistit opravy hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita, a ohrožuje tak zdraví, životy nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
- 3) Do veřejné zeleně na pohřebišti, včetně výsadby nové veřejné zeleně, zasahovat pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště, který může ve svém souhlasu stanovit podmínky výsadby a regulace veřejné zeleně.
- 4) Zajistit na vlastní náklady, nejpozději do dne ukončení nájmu hrobového místa, odstranění hrobového zařízení včetně uren, jinak s nimi bude naloženo podle § 25 odst.9 zákona.
- 5) Oznamovat provozovateli pohřebiště veškeré změny údajů, potřebných pro vedení evidence pohřebiště v souladu s § 21 zákona.
- 6) Strpět číselné označení hrobů provedené provozovatelem pohřebiště.
- 7) Uložení lidských pozůstatků a lidských ostatků nebo jakékoli další nakládání s nimi provádět jen způsobem, který je v souladu s článkem VII. tohoto řádu.
- 8) Zdržovat se na pohřebišti pouze v provozní době stanovené v článku II. tohoto řádu.

Článek VII.

Ukládání lidských pozůstatků a zpopelněných lidských ostatků a jejich exhumace.

- 1) Lidské pozůstatky může do hrobů ukládat pouze správce pohřebiště, jiná osoba jen s jeho souhlasem. Obdobně to platí i o provádění prací spojených se zajišťováním exhumací.
- 2) Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem správce pohřebiště a způsobem, který stanoví.
- 3) Před spuštěním rakve do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šroubem se spodní částí rakve.
- 4) Pro pohřbívání do hrobů musí být použity takové rakve, které ve stanovené tlecí době zetlí spolu s lidskými ostatky, tzn. nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů, kovové díly jen omezeně, výplň rakví může být pouze z materiálů jako dřevěné piliny, papír a látky, při výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být zjevně použity toxické látky.
- 5) Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány pouze se souhlasem okresního hygienika.

Článek VIII.

Tlecí doba

Tlecí doba stanovená pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů na pohřebišti v obci Tvarožná činí 10 let.

Článek IX.

Zřizování hrobového zařízení a podmínky provádění prací na pohřebišti

- 1) Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobu :
  - a) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a hloubce základové spáry, která činí minimálně 600mm pod úroveň terénu.
  - b) Základy pomníků a náhrobků musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnostních vlivů, např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného případně cihelného zdiva apod.
  - c) Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
  - d) Vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou jednotlivě kotveny.
- 2) Provozovatel pohřebiště může ve svém souhlasu se zřízením hrobového zařízení stanovit :
  - požadavky na ochranu zeleně v okolí staveniště hrobového zařízení
  - podmínky používání komunikací pohřebiště
  - způsob skladování materiálů, odpadů a jejich likvidace
  - povinnost dozoru při výstavbě a průběžné kontroly postupu prací
- 3) Při provádění veškerých prací na pohřebišti je třeba dodržovat podmínky dohodnuté provozovatelem pohřebiště, zejména :
  - respektovat důstojnost místa a omezit hlučné práce
  - neomezovat průchodnost komunikací, chodníků a přístupu k jednotlivým hrobovým místům
  - nenarušovat hrobová místa nebo jakékoliv jinak omezovat práva nájemců hrobových míst
  - zajistit ochranu zeleně a kořenového systému zeleně
- 4) Po ukončení prací na pohřebišti je nutno uvést okolí místa kde byly práce prováděny do původního stavu.

Článek X.

Sankce

Porušení toho řádu bude postihováno podle zákona o přestupcích a zákona o obcích.

**Článek XI.
Závěrečná ustanovení**

Tento řád pohřebiště v obci Tvarožná nabývá účinnosti patnáctý den následující po dni jeho vyhlášení .

Vyhlášeno vyvěšením na desce Obecního úřadu.

Vyvěšeno 7.6.2002

Sejmuto

24.6.2002

Dnem účinnosti tohoto řádu veřejného pohřebiště se zrušuje Provozní řád hřbitova ve Tvarožné, který byl schválen na veřejném zasedání obecního zastupitelstva ve Tvarožné dne 12.10.1992.

Ing. Jiří Havel v.r.
místostarosta

František Kopecký v.r.
starosta

Soutěž o Vesnici roku 2002.

Po pěti letech jsme se znovu přihlásili. Konkurenty nám v okrese Brno-venkov byly Čučice a Malhostovice.

Hodnotící komise nás navštívila 4.6. 2002 dopoledne. Pracovala ve složení: Jiří Životský-starosta obce Sokolnice, ing.arch. Alena Dumková-zástupce atelieru Projektis a ing. Jitka Bártová-zástupce Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu.

Komise rozhodla, že vítězem je obec Čučice. Stuhu za společenský život obdržela obec Tvarožná a stuhu za péči o životní prostředí obec Malhostovice.

Závěry komise:

"Komise konstatovala že vybrat nejlepší obec bude velmi nesnadné, neboť v každé z nich byl odveden obrovský kus práce. Bohatý společenský život, příkladná aktivita místních spolků, cílená péče o životní prostředí a nové investice byly všude samozřejmostí.

Z výše uvedených důvodů bylo závěrečné hodnocení složité, bez nadsázky se dá říci i dramatické.Komise rozhodla po přibližně dvouhodinové diskusi"

František Kopecký

Provoz sběrného střediska komunálních odpadů červenec - srpen 2002

sobota 12.7.	9.00 – 11.00 hod.
sobota 27.7.	9.00 – 11.00 hod.
středa 7.8.	15.00 – 17.00 hod.
sobota 10.8.	9.00 – 11.00 hod.
sobota 24.8.	9.00 – 11.00 hod.

Mimořádné sběry je možno dohodnout s pracovníky střediska.

Ing. Jiří Havel
místostarosta

Ze života farnosti

Měsíc květen a červen byl tradičně bohatý na různé svátky a slavnosti. V neděli 12. května přistoupilo 17 dětí z naší farnosti k prvnímu svatému přijímání za čtrnáct dní potom 12 dětí z Blažovic.

V sobotu 1. června nás skauti vytáhli na Kopeček a bylo to dobře. Počasí nám přálo a tak jsme mohli pod širým nebem slavit mši svatou a všichni prožili krásný den plný her a soutěží zakončený táborákem. Díky skautům a mladým za připravený program.

Další den, 2. června už takové teplo nebylo. Konal se průvod Božího Těla po návsi a kdo podcenil oblečení, ten to pocítil – hlavně družičky. Průvody Božího Těla mají už dlouhou tradici. Samotný svátek byl v církvi ustanoven už v r. 1264. Od 14. století je dokumentováno stavění čtyř oltářů na všechny světové strany. Mnozí si pamatují jak tyto průvody bývaly slavnostní. Hrála dechová hudba, nosily se korouhve, baldachýn, v oknech lidé zapalovali svíčky. Něco podobného jsme prožili i my. Po obřadu u oltáře na návsi jsme v průvodu šli zpět do kostela, kde bylo závěrečné požehnání.

V sousední farnosti Blažovice slavili 9. června pouť. Neříkáme jen v sousední obci, ale i farnosti, protože od 1.1.2001 byly Blažovice ustanoveny jako nová farnost a kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova byl povýšen na farní. Zřízení nové farnosti se neděje často. V naší diecézi takto před několika lety byla zřízena farnost Brno – Žabovřesky. Celkový počet farností v diecézi je nyní celkem 452.

Letos si v Blažovicích připomínají výročí 120 let úmrtí rodáka Šebestiána Kubínka, laického apoštola a šířitele dobré knihy, současníka Václava Kosmáka. V neděli 14.července v 18.00 hod. se uskuteční vzpomínková pobožnost u

křížku na kraji obce směrem ke Tvarožné a v 18.30 bude mše sv. na kulturním domě za účasti P. Mariána Kosíka, opata z Nové Říše. I nás na tuto akci zvou.

Chrámový sbor ze Tvarožné uskutečnil 23.června poutní zájezd do Křtin a Sloupu, kde svou přítomností a zpěvem potěšili poutníky i místní duchovní správce.

Prázdniny jsou tradičně obdobím poutí. V naší farnosti budou letos poutě takto: 28.7. ve Velaticích, 4.8. v Mokré a 11.8. ve Tvarožné. Chceme pokračovat v započaté tradici poutních mší svatých na Kopečku a to za každého počasí. Letošní bude opět v 9.00 hod. Účast přislíbil P. Jiří Mikulášek, generální vikář. Mše sv. v kostele budou v 7.45 a 10.45 hod. Odpoledne ve 14.00 sv. požehnání.

Loni byla v den pouti po celý den otevřena budova fary, aby si ji zájemci mohli prohlédnout před rekonstrukcí. Nyní se rekonstrukce již blíží ke svému závěru a proto si Vás opět dovoluujeme pozvat na den otevřených dveří . V den pouti bude fara otevřena a také plánujeme její slavnostní požehnání.

Firma ŠMAK dokončuje v budově poslední úpravy a odstraňuje závady, probíhají úpravy dvora a okolí. Také jsou vybetonovány základy nového sociálního zařízení u kostela. V měsíci červnu byla fara vybavena nábytkem. Termín pouti se blíží, ale věříme, že se vše podaří stihnout.

Na provedenou rekonstrukci jsme již vyčerpali 3 miliony úvěru od banky, něco z vlastních zdrojů a vše je již připraveno k čerpání státní dotace 2 milionů korun. V původní ceně 5,2 miliony není započítán nábytek, stavba sociálního zázemí u kostela (rozpočet činí 625 tis.) a některé vícepráce, takže náklady ještě vzrostou. Ale bude to hotové a bude to moci sloužit, což je nejdůležitější.

P. Jan Nekuda

Mateřská škola

26.6. jsme se na OÚ rozloučili s 21 předškolákem = 9 děvčaty a 12 hochy. Každému z dětí jsme věnovali knihu jako upomínku na léta strávená v MŠ. Přejeme mnoho úspěchů!

Školní rok jsme zakončili slavnostně se všemi dětmi výletem do ZOO u Olomouce. Děti se projely po ZOO vláčkem a pozorně si prohlédly barokní kostel a jeho krásné okolí.

Další akcí pro děti byla vycházka na McDonalds, kde si děti pochutnaly na dobré zmrzlině a vydováděly se na skluzavkách.

I poslední den školního roku byl slavnostní. U táborového ohně jsme si společně zazpívali a zahráli různé soutěživé hry. Děti navštěvující dramatický kroužek v ZŠ si pro nás připravily divadelní představení, které se nám moc líbilo.

O prázdninách bude MŠ v provozu první dva týdny. Nový školní rok zahájíme opět v 2.září 2002.

Základní škola

V pátek 28.6. 2002 byl slavnostně zakončen školní rok 2001/2002. Třídní učitelky předaly 71 žákům vysvědčení za druhé pololetí, společně jsme zhodnotily chování, prospěch a mimoškolní aktivitu v tomto školním roce.

Přejdeme tedy k bilancování uplynulého školního roku. Vysvědčení rozzářené samými výbornými si odneslo celkem 36 dětí. Žádný žák nebyl hodnocen sníženým stupněm z chování. Celkem bylo ve 2.pololetí zameškáno 1741 hodin, což je v průměru 24,5 hodiny na jednoho žáka.

Chlapci a děvčata naší školy se zapojili do šesti zájmových kroužků, úspěšně reprezentovali naši školu v soutěžích s různým zaměřením. Připravili pěkné výrobky na výstavu spojenou s Dětskými olympijskými hrami v lehkootletickém trojboji, které se opět konaly u nás ve Tvarožné.

Z týdne stráveného na škole v přírodě v letním táboře „Pod Templštnem“, Vám přinášíme krátké zpravodajství, jako přílohu tohoto Zpravodaje.

Letošní tradiční Hasičské hody provázené velmi pěkným počasím obohatilo i vystoupení 56 žáků naší školy. Zatančená Česká beseda se dětem vydařila k radosti nás všech.

Druhým pololetím proběhly i akce zaměřené na sběr starého papíru a léčivých bylin. Za příspěvek děkujeme všem zúčastněným dětem i ostatním spoluobčanům.

Ve středu před koncem školního roku jsme se na obecním úřadě slavnostně rozloučili s devíti pátáky. Většina po prázdninách nastoupí do ZŠ v Pozořicích a jedna žákyně na Gymnázium ve Šlapanicích.

Čtvrteční dopoledne bylo ve znamení sportu a kultury. Nejdřív se naše cvičebna proměnila v malé „divadlo“. Žáci navštěvující dramatický kroužek nám zahráli s loutkami představení „Koucour Mates“ a poté se vystřídaly i ostatní děti se svým velmi pěkně připraveným programem. V druhé části dopoledne se soutěžilo o body, které bylo možné v naší „miniprodejně“ vyměnit za malé dárečky nebo cukrovinky.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem rodičům a přátelům školy, kteří s námi spolupracují a pomáhají nám realizovat připravené akce pro děti.

Všem učitelkám, správním zaměstnancům, dětem i Vám – čtenářům Zpravodaje přeji krásné a prosluněné prázdniny.

Y.Hrbáčková a Mgr.V.Floriánová

Okénko mladých hasičů

Ještě nedávno většina našich malých „soptíků“ ani netušila, co to třeba takový požární útok je. A už dnes, asi po čtyřech měsících naší společné práce, bychom se Vám rádi pochlubili s našimi výsledky.

Ale začneme pěkně od začátku.

Již na podzim loňského roku se našlo pár dětí, které projevily zájem pravidelně se scházet a učit se hasičské všestrannosti. Ale pro jejich malý počet byla budoucnost tohoto kolektivu nejistá. S příchodem jara se připojily další a mohlo se začít pořádně trénovat. V současné době se tedy scházíme každý týden v úterý a hlavní náplní našich setkání byla doposud příprava na soutěže okresní hasičské extraligy a hry Plamen v požárním sportu. V každé takové soutěži absolvujeme požární útok a štafetu 4x60 metrů.

A posuďte sami, jak jsme se na reprezentování naší obce a SDH připravili:

Sivice	2. místo (extraliga)
Hrušovany	6. místo (extraliga)
Kuřim	3. místo (extraliga)
Přísnovice	3. místo (hra Plamen)
Zastávka	4. místo (extraliga)
Židlochovice	3. místo (extraliga)

V celkovém hodnocení extraligy jsme obsadili 3. místo.

Díky těmto výsledkům se naši mladí hasiči stali během jedné soutěžní sezóny velkými konkurenty pro ostatní družstva v boji o pohár extraligy v tomto okresu.

A co nás čeká nyní?

Podzim bývá ve znamení branných závodů. To znamená přes prázdniny zvládnout uzly, zásady první pomoci (zdravovědu), topografické značky, střelbu ze vzduchovky atd.

Doufejme, že i v těchto branných soutěžích navážeme na naše dobré výsledky z prvního pololetí tohoto roku.

Ale aby si každý nemyslel, že „chodit do hasiča“ znamená jen trénování, cvičení a učení. V rámci upevňování našeho mladého kolektivu jsme si opékali špekáčky za naší hasičskou zbrojnicí u příležitosti pálení čarodějnic a začátkem července se uskuteční další taková akce. V červnu jsme plánovali jednodenní výlet na hrad Bouzov, ale z organizačních důvodů se neuskutečnil. V brzké době se však na nějaký podobný výlet jistě vypravíme.

A co říci na závěr?

Držte nám pěsti, ať nám náš elán a zaujetí pro naši činnost dlouho vydrží a zároveň doufejme, že se najdou další děti, které chtějí poznat něco nového a připojit se k nám.

Petr Pejřil
vedoucí mládeže

ŠPRÝMIÁDA 2002

V letošním roce se již po šesté konala tradiční akce tvaroženských skautů a křesťanské mládeže z tvaroženské farnosti s názvem Šprýmiáda. Tým organizátorů se poctivě scházel a připravoval program již od března, ale ta viditelná práce začala jen několik málo dnů před samotnou Šprýmiádou. Nejdříve bylo potřeba uklidit místo na kopci Santon nazývané Junák, kde je každoročně plno práce. Lavičky vyrobené a přinesené před rokem mizí neznámo kam a místo nich zde najdeme plno odpadků, převážně střepů. Další velké přípravy vypukly až v pátek odpoledne, kdy na kopci Santon, hned vedle kapličky vyrostl bílý stan, který slouží jako zázemí pro start a cíl Veselého závodu. Na již zmiňovaném Junáku se připravoval oheň a v terénu bylo třeba vyznačit trasu pro závod, aby ani ten nejmenší účastník nezabloudil a došel do cíle. Noc mezi posledním květnem a prvním červnem byla pro organizátory krátká, ale vše se stihlo tak, aby v sobotu ráno v osm hodin mohl být zahájen program mší svatou v kapli na Santonu. Mši sloužil P. Jan Nekuda a jako host naše pozvání přijal jáhen MUDr. Karel Rozehnal.

Veselý závod, byl odstartován ve tři čtvrtě na deset a k našemu velkému překvapení počet účastníků neklesl ani přes velkou konkurenci podobných akcí v okolí a v nedalekém Brně. Letošní šestý ročník připravovalo asi třicet

organizátorů a zaregistrováno bylo padesát osm soutěžících. Tématem letošního závodu byly dětské básničky a říkačky, ale ještě přibyla jedna novinka a to nová trasa. Po absolvování deseti stanovišť závodu, kde na děti čekal například vodník, myslivec, větrík shazující hrušky nebo princezna co poztrácela korále, byl u kapličky připraven oběd. Pro děti nastal čas na odpočinek, sice aktivní, ale přece odpočinek. Hoši si šli zahrát fotbal a děvčata vyráběla papírové větrníky. Myslím, že jim to všem krásně šlo. My starší jsme se sešli u výsledků, které bylo třeba spočítat a připravit k vyhlášení. V šestnáct hodin byl odstartován i poslední bod celodenního programu, táborák. Musíme přiznat, že ten se nám nepodařilo ani za těch šest let dotáhnout do takové podoby, do jaké bychom chtěli, ale kdo ví, třeba za rok. Byly vyhlášeny výsledky které dopadly takto:

- mladší kategorie   1/ Jiří Lev – Koválovice
                                    2/ Marie Ondráčková – Pozořice
                                    3/ Denisa Ondráčková – Velatice

- starší kategorie   1/ Eliška Filipová – Tvarožná
                                    2/ Iveta Ondráčková – Tvarožná
                                    3/ Bára Žemlová – Koválovice

Po předání cen si každý mohl opéci špekáček a potom už probíhala více méně volná zábava, povídání zpívání...

Co říci na závěr? Počasí nám přálo, nikomu se nic nestalo a na ty malé nedostatky se brzy zapomene a zůstanou jen pěkné vzpomínky. I počet účastníků potvrzuje, že se o Šprýmiádě ví i mimo Tvarožnou. Smutnější a zarážející je fakt, že zatím co dětí z okolních Velatic, Mokré, Sivic, Pozořic, Koválovic, Královopolských Vážan a dalších obcí přibývá, tvaroženských je rok od roku méně. Čím to je, to opravdu nevím, ale zkusme se zamyslet, není to trochu i v nás dospělých, vždyť děti se nás snaží tolik napodobovat...

Poslední slova, budou slova díky, chci poděkovat

- Rodině Buchtové za přípravu kapličky.
- P. Janovi Nekudovi za zapůjčení potřeb pro konání mše svaté a MUDr. Karlovi Rozehnalovi za asistenci při její slavení.
- Lucii a Kateřině Bajarovým a Tomášovi Grolichovi za přípravu odpoledního programu.
- Lukášovi Nečasovi a Tomášovi Kubínovi a všem velkým i malým kteří se zapojili do přípravy letošní Šprýmiády.

Náš dík patří také sponzorům bez kterých by nebylo možné takovou akci pořádat.

- RESTAURACE U HAVLŮ
- CUKRÁŘSKÁ VÝROBA, Marie Buchtová
- MVDr. Václav Malý

- VÝROBA NÁBYTKU, Josef Daněk
- OBECNÍ ÚŘAD ve Tvarožné

Jan Spáčil

Vzpomínky Antonína Jaška

Pokračování z minulého čísla

Stavení čp. 145 Kalábovi

Předposlední stavení v této části Hlinek patřilo Kalábům. Žili zde výměnkáři.

Jako děti jsme do toho domu chodívaly. V jedné přední místnosti s výhledem do ulice za Humny měli Kalábovi pěkný velký Betlém a nám bylo v době adventní umožněné bezplatně celé osazenstvo obdivovat. Nevěděli jsme, kam své zvědavé dětské oči upřít napřed, jest-li na pastýře, ovečky nebo Svatou trojici. S odstupem času přemýšlím, do jakých rukou se dostaly jednotlivé figurky tvořící společně krásný harmonický celek – symbol Vánoc.

Vzhled domu dostal po stavebních úpravách zásluhou nových majitelů novou podobu a mě zůstávají na něj v předvánočním čase jen příjemné vzpomínky.

Stavení čp. 144 Audyovi

Sousedé Kalábů, majitelé v té době posledního domu v Hlinkách, byli Jan a Anežka Audyovi. Pan Audy, vysoký, statný muž s mohutnými upracovanými dlaněmi, procházel ze selského rodu z Dědiny. Také on dojížděl za prací do Brna, zatím co jeho žena, tetička Anežka, rozená Jahodová, starala se o domácnost a tři děti. Syn Jenda se upsal službě ČSA – vojančině, mladší Rošťa bývalý brankář oddílu kopané ve Tvarožné, pracoval v Královopolské strojárně jako potrubář. Po smrti manželů Audyových bydlí v domě po prarodičích jejich vnučka s rodinou.

Po úmrtí původních majitelů rodinných domků v Hlinkách a jinde došlo ze strany jejich potomků k prodeji nemovitostí cizím zájemcům a tak ve jmenném seznamu obyvatel obce se setkáváme s příjmeními nám pamětníkům nic neříkajícími.

Stavení čp. 286 Šmerdovi

Součástí Hlinek jsou i stavení ve směru z jižní části cestou do Gastlu. Vedle zahrady Caloupkových a později Loubových měli menší zahrádku „Starostovi Galovi“. Ta sousedila s mlatem Jedličků, ze kterého nejmladší jejich syn Karel, vybudoval rodinný dům. Ten byl po smrti majitele prodán příbuzným

manželům Šmerdovým. Mladí manželé Šmerdovi – on rodák z Kovalovic a jeho paní – dcera sivického muzikanta Smutného, bydlí v té klidné části Hlinek několik málo roků.

Stavení čp. 200 – Hradští

Pan Rajmund Hradský a tetička Růžena, rozená Müllerova, to byli majitelé širokého domu postaveného za mlaty Dvořáčků a Švábenských. Pravá strana stavení sloužila k bývání a jeho levá polovina, to bylo království pana Hradského. V ní provozoval kolářskou živnost. Pan Hradský byl řemeslník každým coulem. Byl to mistr mistrů. Chodíval jsem do prostorné dílny. Umožňoval mně to starší syn Hradských Miloň, taktéž můj vrstevník a spolužák. Při návštěvě dílny jsem vydržel pozorovat a obdivovat práci pana Hradského a jeho zaměstnance pana Poláčka Arnošta ze Sivic, při výrobě trakařů, malých koleček k nim a velkých kol k selským povozům. Viděl jsem zhotovování velkých žebřin vozů, na nichž bývalo sváženo obilí z polí k výmlatu. Kdo viděl tu téměř uměleckou práci se dřevem a dozvěděl se, že většinu strojního zařízení si vytvořil pan Hradský sám, ještě více si jej vážil.

Pro výrobu kvalitních výrobků bylo před dílnou a za cestou u mlatů pana Dvořáčka a pana Švábenského uloženo velké množství materiálu. Kolemjdoucí si mohli prohlédnout naskládané a řádně proložené fošny různých druhů tvrdého řeziva. Uloženy tam byly bukové, dubové a jasanové fošny o síle až 10 cm. Narovnány tam ležely kmeny statných bříz, zdobených ořezanými příčnými pásy kůry z důvodu rovnoměrného vysychání.

V kolářské dílně se scházivala různorodá společnost. Největší zastoupení měli zde tvaroženští sedláci. Zejména po podzimních pracích, v době vegetačního klidu nastal ten vhodný čas k zajištění oprav části vozů, výměna starých kol za nové atd. U mnohých stala se návštěva dílny pouhým ukrácením chvíle. Téměř denním hostem tam býval drobný zemědělec strýc Dvořáček Josef z Gastlu. Nevím, jaká byla výměra jeho latifundií obdělávaných kravským potahem, zato mám v živé paměti jeho vyprávění zážitků legionáře I. Světové války. On to uměl mistrně a my, mladíci neznalý života, jsme z nevšedním zájmem poslouchali o válce, sledovali jeho zážitky z ruských vesnic. To všechno bylo pro nás něco nového a jak jsem již uvedl, strýc Dvořáček byl pan vypravěč!

U Dvořáčků měli jediného syna Květoslava. Všichni mu říkali Slávek. Láska hospodáře Dvořáčka k němu byla tak veliká, že při zakládání JZD a získávání mladých členů prohlašoval, že by raději viděl Slávka padnout na frontě, než aby vstoupil do družstva. Nicméně považují za nutné zveřejnit, že Slávek i se svou ženou Boženou, rozenou Chlupovou z Tvarožné do družstva vstoupil a v něm, jako členové poctivě pracovali. Samozřejmě i využívali, jako ostatní družstevníci, výhodu z členství v JZD plynoucí. On tam, jako nevyučený žádnému řemeslu, získal výuční list zedníka, opravil rodinný dům v Gastlu a další postavil v blízkosti bývalé kolářské dílny pana Hradského. Jeho paní

Božena, s níž jsem i s dalšími družstevnicemi měl možnost navštívit umělecké představení v leningradském divadle, na práci v JZD vzpomíná jen v dobrém. Inu, osudy lidí, byly jsou a budou i nadále nevyzpytatelné. Tomu se nevyhnula ani doba tak zvané „totality“.

Miloň, můj spolužák, starší z bratří Hradských na rozdíl od nás Hlinčáků, taneční zábavy nemiloval. Nepomohlo ani přemlouvání tetičky Hradské, abychom jej někam vytáhli. V tom byl Míla neoblomný, proto zůstal starým mládencem. Není to tak dávno, co jsme jej doprovodili na místní hřbitov, kde odpočívá se svými vzácnými a váženými rodiči. V přebudovaném a mnou oblíbeném stavení bydlí se ženou mladší syn Hradských – Radek.

Stavení čp. 184 Kalábovi

Ten, kdo přichází nebo přijíždí z Dědiny do Hlinek, nemůže přehlédnout široké stavení patřící v minulosti sourozencům Augustinovi a Boženě Kalábovým. Dům stojí po levé straně vozovky. Majitelé jeho, jak jsem je znal, byli oba svobodní. Měli menší hospodářství a to obdělávali, jako mnozí, kravským potahem. Kolik měli polí, nikdy jsem se nedozvěděl. Moje máti mně k nim posílala obyčejně ve večerních hodinách, pro čerstvé mléko. Bývalo to v čase, kdy naše koza Líza byla v pozeňnaném stavu a čekala kůzlata. Nám potom nastala chvíle jít pro mléko buď ke Kadlecům nebo Kalábům.

Vracel jsem se jedenkrát z klukovských her od kostela přes dědinu do Hlinek ve večerních hodinách. Všude tma, pouliční světla blikala, U „Gustinů“ Kalábů měli v místnosti po levé straně sině rozžaté světlo. Přes malé okénko, poměrně vysoko posazené, uviděl jsem na ráhně zavěšené šrůtky uzeneho masa a slaniny. Pojala mě hříšná myšlenka nějakým způsobem se nabízené šrůtky zmocnit a vylepšit náš prostý každodenní jídelníček.

Zabránily mně v tom úmyslu jednak láska k bližnímu a také dobré vychování z matčiny strany. Při vzpomínce na ty hodné lidi, sourozence Kalábovy si uvědomuji, že by moji drobnou krádež nezasloužili.

O stavení s původními okny a ozdobným lemováním kolem nich se starají manželé Bohuslav a Františka Andrysíkovi. Ona byla příbuzná původních majitelů a zděděná nemovitost jim slouží k chovu drobného hospodářského zvířectva.

pokračování příště

Jubilanti červenec - srpen 2002

90 let	Košuličová Růžena	Tvarožná č. 306
80 let	Schlezingarová Vlasta	Tvarožná č. 188
75 let	Brzobohatá Marie	Tvarožná č. 264
	Liškutínová Libuše	Tvarožná č. 255
70 let	Kosíková Anna	Tvarožná č. 238
	Junek Jaromír	Tvarožná č. 224
	Navrátil Bořivoj	Tvarožná č. 13
	Müllerová Marie	Tvarožná č. 283
65 let	Kalábová Olga	Tvarožná č. 307
	Bartáková Anna	Tvarožná č. 220
	Staněk Antonín	Tvarožná č. 278
	Gallová Ludmila	Tvarožná č. 179
	Feik Jindřich	Tvarožná č. 342
60 let	Malý Luboš	Tvarožná č. 126
	Malá Žofie	Tvarožná č. 126
	Bartáková Radmila	Tvarožná č. 346

Všem jubilantům blahopřejeme !

